

Урок 40

Тема. Генрі Лонгфелло (1807–1882). Цікава сторінка з життя поета. «Пісня про Гаявату» («Люлька миру»). Міфи північноамериканських індіанців та їхнє втілення в поемі «Пісня про Гаявату». Елементи фольклору у творі (пісні, казки, легенди)

Мета (розвиток компетентностей). *Предметних і комунікативних:* знання цікавих фактів із життя й творчості Генрі Лонгфелло, знання і розуміння змісту уривка поеми «Пісня про Гаявату» (герої твору, втілення міфів північноамериканських індіанців), уміння знаходити елементи фольклору і відображення культурних традицій у тексті твору, розпізнавати засоби виразності; уміння виразно читати і сприймати на слух поетичний твір, переказувати, коментувати й інтерпретувати почутий та/або прочитаний текст, відповідати на запитання за змістом прочитаного/почутого; висловлювати власні думки, почуття і враження, викликані прочитанням поезії. *Ключових:* розвиток уміння визначати головну і другорядну інформацію у прочитаному/почутому тексті, логічно обґрунтовувати висловлену думку; формування ціннісних орієнтацій (повага до культури інших народів, усвідомлення любові до батьківщини, готовності їй служити).

Обладнання: ПК, презентація за темою уроку, підручники, зошити.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Зміст уроку

I. Актуалізація та корекція знань.

Контроль домашнього завдання. Презентація заповнених удома таблиць.

II. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку. Визначення очікуваних результатів відповідно до орієнтирів навчальної програми. Мотиваційна бесіда за висловом Г.Лонгфелло та питаннями на с. 248).

III. Сприйняття і засвоєння матеріалу.

Творчо-аналітичне завдання. Опрацювання нариса про Г.Лонгфелло в підручнику (с. 248-249). Створення асоціативного ланцюжка «Мої секрети успіху».

Вивчення поняття теорії літератури. Поема - великий за обсягом віршований твір з ліричним або оповідним сюжетом. У поемі зазвичай розповідається про величні історичні, міфологічні або релігійні події, легендарних осіб минулого і сьогодення.

Знайомство з твором. Стислий переказ змісту «Пісні про Гаявату».

IV. Формування знань, умінь, навичок, компетенцій.

Робота з художнім текстом. Читання та прослуховування уривка «Люлька згоди».

Допитливим. За старим українським правописом ім'я головного героя поеми писалося Гайавата, і це відображено в старих виданнях поеми. У різних варіантах перекладу поеми «Пісня про Гаявату» ім'я Верховного Бога індіанців подається як Гітче Маніто, Гітчі Маніто (Гітчі-Маніто). Уривок, з яким ми знайомимося, в перекладі Олександра Олеся має назву «Люлька згоди». Знайдіть у словнику значення слова *згода* і поясніть, що у творі змінюється залежно від варіанту перекладу. Який з перекладів назви вам здається кращим, чому? На допомогу вам українське прислів'я: «Згода мир звіщає, хто миру хоче, той згоду має».

Робота з підручником. Опрацювання статті про творчий задум поеми, втілення індіанських переказів у творі (с. 250).

Аналіз уривка поеми. Виразне читання і обговорення прочитаного за питаннями 1-3 (с. 257).

Дослідницька робота в групах. 1. Знайдіть у творі епітети, за допомогою яких автор показує красу і неповторність природи Північної Америки. 2. Знайдіть у творі епітети, за допомогою яких автор характеризує персонажів твору. 3. Знайдіть у творі слова (назви предметів, явищ, імена тощо), якими створюється національний колорит індіанських племен.

V. Закріплення матеріалу, узагальнення та корекція знань.

Словесне малювання. Яким ви уявляєте Гітче Маніто? Створіть словесний портрет персонажа. Опишіть індіанців, які прибули на його заклик.

Бесіда.

- Розкажіть про міфологічну основу поеми «Пісня про Гаявату».
- Де відбуваються події твору?
- Ким є Гаявата і Гітче Маніто? Це міфологічні чи історичні персонажі?
- Які дії та художні деталі свідчать, що Гітче Маніто справді могутній Життя Владика?
- З якою метою Г. Лонгфелло написав свою поему?
- Які твори надихали митця на творення американського національного епосу? Як це пов'язано з українським народним епосом?

VI. Підбиття підсумків. Рефлексія. Прийом «Дві зірки, одне побажання».

Першу зірку я вручаю тому, що мені сподобалось найбільше в роботі групи...

Другою зіркою я винагороджу себе за те, що я...

Моє побажання, що треба було б покращити...

Працюємо вдома. 1. Прочитайте уривок «Люлька миру». 2. Знайдіть у словниках значення крилатих виразів «запалити люльку миру» і «закопати сокиру війни» (завдання 1, с. 257). 3. Виконайте завдання 3 (с. 252). Укладіть колаж з обкладинок видань поеми.